

VALG I GRØNLAND

Hans er hjemløs i Grønland: Det er verdens værste sted at være hjemløs

Hjemløshed er et stort og stigende problem i Grønland.

AF MARIE SÆHL, THØGER KIRK OG BARDUR VEIHE (FOTOGRAF)
19. APR. 2018 KL. 17.24
BEMÆRK: ARTIKLEN ER MERE END 30 DAGE GAMMEL

[\[O\] LÆS OP](#)

En stor havørn svæver over den nye industrihavn i Nuuk.

Henover kraner, lagerbygninger, en bilkirkegård og en lille samling af blå containerboliger.

- Vi har seks ørne her på havnen, siger Hans Zeeb og peger stolt op mod den kæmpe fugl på himlen. Så tager han et hvæs af sin cigaret.

Så koldt er der i Grønland

Temperaturerne i Grønland er meget forskellige, alt efter hvor man befinder sig.

I Nuuk ligger den gennemsnitlige nattetemperatur i vintermånederne på -11 grader, og

Hans er 47 år og hjemløs. Lige nu bor han her i de blå containere, som Sømandsmissionen har købt og kommunen nu driver som hjemløseboliger. 26 værelser fordel på en kvinde- og en mandegang, to badeværelser og et fællesrum med køkken og tv.

Inde på Hans' værelse er der skruet op for musikken på computeren, der står klappet op på et lille bord ved siden af et glas marmelade og en lillebitte sparegris i guld. Ellers er der ikke mange ting i værelset. En seng, et køleskab, en hylde lavet af en rå spånplade, hvor der står barberskum og shampoo. Over det grå gulvtæppe ligger en lyskæde og blinker i forskellige farver.

Nogen ville måske kalde værelset småt eller primitivt. Men ikke Hans.

Han kalder det et "mirakel" sammenlignet med, hvad han ellers har været vant til.

Inden han fik et værelse, måtte han spørge om lov til at sove på sofaen hos venner og familie, og de nætter, hvor det ikke kunne lade sig gøre, har han sovet rundt omkring i opgangene i Nuuk, hvor nattetemperaturen kun fire måneder om året sniger sig over frysepunktet.

- Jeg tror, jeg har sovet 70 forskellige steder i Nuuk, siger Hans.

- Det er verdens værste sted at være hjemløs. Det er koldt. Og kroppen får aldrig lov at slappe af.

Valg i Grønland

Den 24. april skal grønlænderne stemme om, hvilke politikere der skal have de 31 pladser i Grønlands parlament, Inatsisartut.

Flere hjemløse end i Danmark

Ingen ved præcist, hvor mange hjemløse der er i Grønland.

Selvstyret har tidligere vurderet, at det drejede sig om 900 mennesker, hvilket svarer til næsten 1,6 procent af den grønlandske befolkning. Og det er mange.

I Danmark er der til sammenligning 6.600 hjemløse, men de udgør kun omkring 0,1 procent af befolkningen.

Steven Arnfjord er lektor ved Ilisimatusarfik, Grønlands Universitet, forsker i hjemløshed og er frivillig i et suppekøkken i Nuuk, hvor hjemløse kan komme og få et måltid mad.

Han mener, at antallet af hjemløse er lidt mindre, end Selvstyrets tal giver udtryk for, men det ændrer ikke ved, at hjemløshed i Grønland er et stort problem, og at problemet er voksende i hvert fald i de større byer som Nuuk.

- Der bliver flere og flere hjemløse, siger han.

- Kommunen her er for eksempel blevet nødt til at fordoble antallet af herbergspladser, og der bliver meldt om fulde huse, siger han.

Der er flere grunde til, at så mange er hjemløse i Grønland. En af dem er boligmangel. I Nuuk er der op til 20 års ventetid på at få en almen bolig.

Derudover er det på samme måde i Grønland som i mange andre lande, at socialt udsatte, der ikke har noget job eller netværk, i højere grad søger mod de større byer.

I den nordligste by er hver fjerde voksen hjemløs

Men hjemløse er også et problem i de mindre byer og bygder i Grønland. I den nordligste by Qaanaq er der minusgrader året rundt, og kun i sommermånederne kan temperaturerne snige sig op på tre-fire grader.

I Qaanaq bor der godt 600 mennesker, og her er hjemløsheden så høj, at det næsten ikke er til at tro.

Kåre Hendriksen, der er lektor på DTU's Center for Arktisk Teknologi, har lavet en rapport om hjemløshed i Qaanaq sidste år. Her slog han fast, at 100 af byens 450 voksne indbyggere ikke har en bolig, men i stedet er tvunget til at sove hos familie og venner.

- Nogle gange har jeg set børnefamilier gå rundt om aftenen i Qaanaq og banke på døre for at finde et sted at sove, siger Kåre Hendriksen.

Forår i Nuuk

I Nuuk går Hans fra havnen gennem gaderne mod supermarkedet Brugseni, hvor han plejer at sælge Hus Forbi.

Det er begyndt at sne. Store våde snefnug falder ned og smelter på jorden. Det er forår i Nuuk.

I Brugsen tørrer han sneen væk fra ansigtet og stiller sig på sit sædvanlige sted. Ved siden af en lille skraldespand til batterier, som han kan sætte sig og hvile sig på en gang imellem.

Hans har været hjemløs de sidste fem år. Inden da er han flyttet rundt masser af gange både i Grønland og Danmark og har haft forskellige job. Et som chauffør, som han mistede, fordi han kom til at køre for stærkt. I øjeblikket får han omkring 1.400 kroner af kommunen om måneden og skal betale 1.500 kroner for sin husleje i containerboligen, så Hus Forbi-salget giver ham lidt ekstra.

Og på dage, hvor han er rigtig heldig, bliver han ringet op af et vikarbureau, som giver ham en rengøringsopgave.

- Det er de bedste dage. Så tænker jeg yes, så der er arbejde, siger han.

- Jeg har for eksempel poleret alle gulvene i den bygning, siger han og peger på skolen, der ligger over for Brugseni.

I sin lomme bærer Hans altid rundt på en kuglepenstegning, som han nogle gange tager frem og viser folk. Den forestiller et højhus med masser af værelser.

- Det er et sted for de hjemløse, hvor de kan overnatte, siger han og folder tegningen ud.

- Det er min drøm, siger han.